

**Νέα Διεύθυνση:
Νίκης 4, 10248 Αθήνα**

Αθήνα,
Αριθ. Πρωτ.:

Προς:
Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας
κ. Λούκα Κατσέλη

ΘΕΜΑ: Διαβούλευση για την αναθέρμανση της οικονομικής δραστηριότητας

Κυρία Υπουργέ,

Σε απάντηση του με αριθμ. πρωτ. ΤΕΕ: 28192/5-11-2009 εγγράφου σας, σας θέτουμε υπόψη τα εξής:

Είναι γεγονός ότι οι αρνητικές εξελίξεις των τελευταίων ετών στα αναπτυξιακά δεδομένα της Χώρας και στις συνθήκες διαβίωσης των πολιτών έχουν κορυφωθεί εξ αιτίας της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Εν τούτοις, η βάση του προβλήματος εντοπίζεται στο μοντέλο ανάπτυξης της Ελλάδας, το οποίο, αν και έχει ιστορικές ρίζες, τα τελευταία χρόνια στηρίχθηκε κυρίως στο δανεισμό και την υπερχρέωση του κράτους και των νοικοκυριών, στις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις χωρίς σχέδιο και όραμα, στις ιδιωτικοποιήσεις δημόσιας περιουσίας και στην εμπορευματοποίηση του περιβάλλοντος.

Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ έχει μηδενισθεί, η τάση πραγματικής σύγκλισης προς τις αναπτυγμένες οικονομίες της Ε.Ε. έχει διακοπεί, η κοινωνική συνοχή διαστέλλεται, η οικονομική ανταγωνιστικότητα υποχωρεί ¹, η περιβαλλοντική κρίση του φυσικού και δομημένου χώρου διογκώνεται, οι όροι ζωής των κατοίκων των πόλεων και της υπαίθρου υποβαθμίζονται. Παρά τις προσπάθειες δεκαετιών, η περιφερειακή ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια βρίσκεται πάλι πίσω ², προς όφελος της αύξησης συγκέντρωσης πλούτου και δραστηριοτήτων στην Αττική.

Η χώρα υστερεί στις υποδομές, στην τεχνολογική της ετοιμότητα, στην καινοτομία και στην οργάνωση του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα ³, ενώ αδυνατεί να αξιοποιήσει το βασικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που διαθέτει, το επιστημονικό της δυναμικό. Στην Ελλάδα παρατηρείται η εξής διεθνής πρωτοτυπία, ιδιαίτερος τα τελευταία χρόνια: Ενώ είχε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, η ανεργία των νέων επιστημόνων αυξήθηκε ραγδαία ⁴, με αποτέλεσμα να βρίσκονται σε μια ιδιαίτερα δυσμενή θέση σε σύγκριση με τα διεθνή δεδομένα ⁵.

Είναι κοινά αποδεκτό ότι για την αναίρεση των παραπάνω εξελίξεων απαιτείται αλλαγή πορείας. Το ΤΕΕ υποστηρίζει την μακροπρόθεσμη στρατηγική αντιστροφής του μοντέλου ανάπτυξης, από το μοντέλο του μεταπρατισμού και της κατανάλωσης, προς ένα μοντέλο παραγωγικής ανάπτυξης και απασχόλησης. Θεωρούμε ότι η αναβάθμιση του ρόλου και των συνθηκών απασχόλησης των μηχανικών και των επιστημόνων, θα πρέπει να αποτελεί οριζόντια απαίτηση για όλες τις στρατηγικές και τα μέτρα.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, θεσμοθετημένος τεχνικός σύμβουλος της Ελληνικής Πολιτείας και επιστημονικός φορέας των μηχανικών, εκπροσωπεί 102.000 εν ενεργεία μηχανικούς (τακτικά μέλη).

Ως προς το είδος απασχόλησης ⁴, 55% είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, 22% έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας στον ιδιωτικό τομέα και οι υπόλοιποι 23% απασχολούνται στον δημόσιο τομέα.

¹ υποχώρηση 35 θέσεων σε 6 χρόνια (World Economic Forum)

² INFOREGIO, REGIO FOCUS no 1, 2.9.2009

³ Global Competitiveness Report 2009-10 (World Economic Forum)

⁴ Έρευνα του ΤΕΕ για την απασχόληση των Ελλήνων μηχανικών (2009)

⁵ Ευρωπαϊκή Έρευνα «Graduate Barometer 2009»

Η ελεύθερη απασχόληση των μηχανικών συνίσταται κυρίως σε ατομικές (αυταπασχολούμενοι) και πολύ μικρές επιχειρήσεις (κύρια μελετητικές και κατασκευαστικές), ενώ υπάρχουν πολύ λίγες επιχειρήσεις με πάνω από 100 εργαζόμενους.

Η συνεισφορά των μηχανικών στα δημόσια έσοδα είναι άμεση και αντικειμενικά προσδιορισμένη, εφόσον οι αμοιβές για τις μελέτες και τα έργα υπόκεινται σε προκαταβολή φόρου.

Ειδικότερα για τον κλάδο των κατασκευών, ο οποίος περιλαμβάνει την ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, τα δημόσια έργα και τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, επισημαίνουμε ότι συμπεριλαμβάνεται στους 4 δυναμικότερα αναπτυσσόμενους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, διασφαλίζοντας όλα τα προηγούμενα χρόνια υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και συνεισφέροντας αποφασιστικά στην απασχόληση:

- το ειδικό βάρος του κλάδου στην απασχόληση διαχρονικά ενισχύεται (από το 7,3% του συνόλου των απασχολούμενων το 1998 ανήλθε στο 8,7% το 2008).
- ο συνολικός αριθμός των απασχολούμενων στις Κατασκευές αυξήθηκε κατά 36,1%, από το 1999 (έναντι 13,9% στο σύνολο της οικονομίας).
- στον κλάδο δημιουργήθηκε το 19% των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν την τελευταία δεκαετία στο σύνολο της οικονομίας.

Από τα στοιχεία αυτά καταδεικνύεται ότι εφόσον συνεχίσει να πάσχει ο κλάδος που συνέβαλε κατ' έτος στο 20-25% του ΑΕΠ, είναι επόμενο να πάσχει ολόκληρη η οικονομία.

I. ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ο κλάδος των μηχανικών παρουσιάζει σήμερα τα ακόλουθα βασικά προβλήματα:

- Ανεργία: Η ανεργία έχει τετραπλασιαστεί σε σχέση με το 2003 και είναι ιδιαίτερα οξυμένη (ποσοστά άνω του μέσου όρου) στους νέους μηχανικούς, στις γυναίκες και στην περιφέρεια, παρά την αύξηση των ρυθμών ανάπτυξης της χώρας.
- Υποαπασχόληση και ετεροαπασχόληση: Το 19% των μηχανικών απασχολούνται σε δεύτερη εργασία για να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες τους, ενώ το 7% είναι οιονεί μισθωτοί (θεωρούνται ως ελεύθεροι επαγγελματίες με Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών ενώ επιτελούν εξαρτημένη εργασία στον ιδιωτικό τομέα).
- Βιωσιμότητα ατομικών και μικρών τεχνικών και κατασκευαστικών επιχειρήσεων: Δυσχέρειες και αδυναμία ανταπόκρισης στις τρέχουσες ανάγκες, μεγάλη αύξηση των ακάλυπτων και μεταχρονολογημένων επιταγών, μείωση δυνατότητας δανεισμού ατομικών και μικρών επιχειρήσεων, αύξηση των χρεών στους ασφαλιστικούς φορείς, την Εφορία και τις Τράπεζες.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η παγκόσμια οικονομική κρίση έχει οξύνει τα προβλήματα της υποαπασχόλησης και της ανεργίας και των συνθηκών εργασίας των Μηχανικών. Ωστόσο, στη χώρα μας, η κρίση στον κλάδο εμφανίστηκε τουλάχιστον εδώ και τέσσερα χρόνια, προερχόμενη από τις εγγενείς αδυναμίες της ελληνικής Οικονομίας, τις αναπτυξιακές επιλογές που ήδη αναφέρθηκαν, αλλά και από τις οικονομικές πολιτικές:

- Σταδιακή μείωση του ΠΔΕ (κατά 33% συνολικά την πενταετία 2004-2008)
- Η επιλογή των ΣΔΙΤ, που ουσιαστικά έχουν μείνει στα χαρτιά, παγώνοντας ωστόσο την πρόωθηση των έργων που αποφασίστηκε να ενταχθούν σ' αυτά

- Καθυστέρηση της διάθεσης και απορρόφησης των αναπτυξιακών προγραμμάτων (ΚΠΣ, ΕΣΠΑ), εξαιτίας της ανεπαρκούς προετοιμασίας
- Αναβολές και ματαιώσεις δρομολογημένων προγραμμάτων από τα Υπουργεία (π.χ. Πρότυπα Καινοτόμα Αναπτυξιακά Σχέδια), καθυστερήσεις στην αδειοδότηση των επενδύσεων
- Μείωση των χρηματοδοτήσεων προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση
- Δυσχέρειες στην εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου ανάθεσης μελετών και παροχής υπηρεσιών
- Μείωση κατά 40% (κατά μέσο όρο) των εκπνώσεων που δίνονται στα δημόσια έργα με την προσδοκία της επιβίωσης των εργοληπτικών επιχειρήσεων.
- Καθυστερήσεις στις πληρωμές από τους δημόσιους φορείς. Αδυναμία και αναποτελεσματικότητα του υφιστάμενου θεσμικού, νομικού και νομοθετικού πλαισίου να διασφαλίσει την τήρηση των υποχρεώσεων των συμβαλλομένων μερών στις συμβάσεις μελετών και κατασκευής έργων (1 δις ευρώ οφειλές από περατωμένα έργα δεν έχουν καταβληθεί)
- Χαμηλός βαθμός διαφάνειας και αξιοκρατίας στη δημόσια διοίκηση
- Αλλαγή του τρόπου φορολόγησης, βάσει του ν. 3522/2006, που έπληξε τις Ατομικές Εργοληπτικές Επιχειρήσεις με βιβλία και στοιχεία Β' κατηγορίας
- Μείωση των επενδύσεων στον ιδιωτικό τομέα, με πτώση κατά 15,6 % στον αριθμό των οικοδομικών αδειών το 2008 (έναντι του 2007) που οφείλεται, εκτός της κρίσης, στην εφαρμογή του ΦΠΑ στην οικοδομή, στον μη ορθολογικό τρόπο αύξησης των αντικειμενικών αξιών των κτιρίων, αλλά και στην αδυναμία της κεντρικής Διοίκησης να ελέγξει το κόστος της γης, με συνέπεια το αυξημένο κόστος του τελικού προϊόντος
- Προβλήματα δυσλειτουργίας του ΤΕΜΠΜΕ το οποίο λειτούργησε περισσότερο υπέρ της ενίσχυσης των τραπεζών και όχι της πραγματικής οικονομίας, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις του κλάδου να είναι σήμερα υπερχρεωμένες λόγω των ανεξόφλητων λογαριασμών από το ελληνικό δημόσιο.
- Αποκλεισμός του κλάδου των μηχανικών από τις μέχρι σήμερα δυνατότητες επιδοτήσεων από το ΕΣΠΑ (π.χ. Ενίσχυση ΜΜΕ) και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία. Εξαιρέση αποτελεί το Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ελεύθερων Επαγγελματιών, του οποίου όμως οι προϋποθέσεις εξαιρούν τον δυναμικότερο κομμάτι του κλάδου, τους νέους μηχανικούς.

Επιπλέον, η έλλειψη καταρτισμένου τεχνικού προσωπικού, η μη τήρηση προδιαγραφών, η παντελής απουσία ποιοτικού ελέγχου της κατασκευής, ο αθέμιτος ανταγωνισμός, είναι δεδομένα που ωθούν σε μειωμένη απαίτηση για ποιότητα στο μεταποιητικό κλάδο, σε έντονη πίεση για μη πιστοποιημένα προϊόντα, στη μη υποστήριξη δημιουργίας και ένταξης νέων υλικών που στον κύκλο ζωής τους έχουν φιλικότερη περιβαλλοντική συμπεριφορά. Συνέπεια αυτών είναι η μείωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων, αλλά και η υστέρηση στην έρευνα και στην καινοτομία.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία, διαμορφώνουν μία κατάσταση με πολλαπλές αρνητικές επιπτώσεις σε όλο το φάσμα της παραγωγής των δημόσιων και ιδιωτικών έργων, δηλαδή στις μελέτες και στις κατασκευές, αλλά και στην παραγωγή πρώτων υλών, που προορίζονται για τον κατασκευαστικό τομέα, καθώς και στον δευτερογενή τομέα, δηλαδή στη βιομηχανία και βιοτεχνία των δομικών υλικών.

II. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, το πλαίσιο των προτάσεων του ΤΕΕ, έχει τους εξής βασικούς άξονες:

- Στρατηγική ολοκληρωμένη προσέγγιση, με κλαδικά και περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα σε βασικούς τομείς της Ελληνικής Οικονομίας (τομείς προτεραιότητων) στους οποίους η Χώρα έχει, ή μπορεί να δημιουργήσει, ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα (π.χ. Κατασκευές, Τουρισμός, Ναυτιλία, Τρόφιμα – Ποτά, Πληροφορική, Περιβαλλοντική Τεχνολογία κλπ).
- Ποιοτική και ποσοτική αναθεώρηση του ΕΣΠΑ 2007-13, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και της Έρευνας και Τεχνολογίας με προσανατολισμό τη βιώσιμη (πράσινη) ανάπτυξη, προσαρμοσμένη στις πραγματικές ανάγκες, στις αναπτυξιακές δυνατότητες της Χώρας και στην αύξηση της Απασχόλησης.
- Στήριξη της Ολοκληρωμένης Αναπτυξιακής Πολιτικής με αλλαγή του προτύπου απασχόλησης και προσαρμογή του στα διεθνή δεδομένα της «έντασης της γνώσης», σε όλους τους κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας, κυρίως στους βασικούς τομείς προτεραιότητων.

Το ΤΕΕ με τη συνδρομή των 17 Περιφερειακών Τμημάτων που διαθέτει σε όλη την Ελλάδα, είναι στη διάθεσή σας να συμμετάσχει άμεσα στην εξειδίκευση των παραπάνω προτεραιοτήτων, αξιοποιώντας τις επεξεργασμένες θέσεις που διαθέτει από τις Επιτροπές του, τις εκδηλώσεις και τα συνέδρια τα οποία έχει διοργανώσει. Επιπλέον, μπορεί να αξιοποιήσει τη συλλογική εμπειρία των μηχανικών οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε όλους τους κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας, σε μια διαρκή, δυναμική διαβούλευση για τους αναπτυξιακούς στόχους και τα αποτελέσματα των πολιτικών που θα καθοριστούν.

Ως μια ενδεικτική καταγραφή, προτείνουμε τις ακόλουθες παρεμβάσεις ανά τομέα, που αφορούν τις αρμοδιότητες του Υπουργείου σας:

□ Αναπτυξιακά μέτρα και παρεμβάσεις

- **Αύξηση του ΠΔΕ**, με προτεραιότητα σε:
  - Αποπληρωμή οφειλών
  - Έργα τεχνικών υποδομών
  - Κρατικές ενισχύσεις σε ΜΜΕ – ελεύθερους επαγγελματίες (που συνιστούν τον 'κορμό' της ελληνικής οικονομίας)
- **Αναδιάρθρωση του ΠΔΕ**, με αφαίρεση έργων που βαλτώνουν ή είναι αντιπαραγωγικά, με αύξηση των προβλέψεων για μικρά και μεσαία περιφερειακά έργα της Α' και Β' βαθμίδας της Αυτοδιοίκησης. Πρέπει να δοθεί έμφαση: **(α)** σε έργα κοινωφελούς χαρακτήρα (νοσοκομεία, σχολεία κλπ) και σε υποδομές για την οικιστική θωράκιση, όπως έργα αποχέτευσης, ύδρευσης, δικτύων φυσικού αερίου κλπ., **(β)** σε μεταφορικές υποδομές όπως αναβάθμιση λιμένων, αεροδρομίων, οδικών αξόνων και σιδηροδρομικού δικτύου, **(γ)** σε έργα ολοκλήρωσης βιομηχανικών, βιοτεχνικών και τεχνολογικών πάρκων κ.λ.π., και **(δ)** σε έργα αστικών αναπλάσεων και δημιουργίας ελεύθερων - κοινόχρηστων χώρων πρασίνου και πάρκων. Φορέας υλοποίησης αυτών των προγραμμάτων πρέπει να είναι τόσο η κεντρική διοίκηση, όσο και η περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση Α και Β βαθμού, προκειμένου να υπάρξει περιφερειακή διάχυση.
- Εξασφάλιση της απρόσκοπτης πορείας των δημοσίων έργων που έχουν ήδη ξεκινήσει και επίσπευση της προκήρυξης των έργων του ΕΣΠΑ. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί σε έργα που προλαμβάνουν και προστατεύουν τους πολίτες από τις φυσικές καταστροφές (αντιπλημμυρικά, δασοπροστασίας) και σε αυτά που απευθύνονται σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες (αγρότες, σεισμοπαθείς, πυρόπληκτους και πλημμυροπαθείς)

- Αξιοποίηση της απόφασης της Ε.Ε. για απορρόφηση του 100% των πόρων αυτή την περίοδο, με μεταφορά στο μέλλον (2012-2013) της καταβολής της αντίστοιχης εθνικής συμμετοχής. Με τον τρόπο αυτό θα εξοικονομηθούν πόροι για ενίσχυση προγραμμάτων όπως ο «ΘΗΣΕΑΣ», αλλά και για τις μελέτες έργων που θα ενταχθούν στο ΕΣΠΑ.
- Χρηματοδότηση της σύνταξης των «Φακέλων Έργων», στο αρχικό τους σταδιο
- Στήριξη προγραμμάτων αντισεισμικής επάρκειας, επισκευών, ανακαίνισης, μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης για δημόσια κτίρια
- Θέσπιση φορολογικών κινήτρων ή οικονομική ενίσχυση για υποδομές και κατασκευές σύμφωνες με το πρότυπο της 'πράσινης ανάπτυξης', όπως κατασκευή βιοκλιματικών κτιρίων, επεμβάσεις βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης, εγκατάσταση φωτοβολταϊκών κλπ
- Προώθηση του προγράμματος «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» για τους Ο.Τ.Α., καθώς και του προγράμματος «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΚΑΤ' ΟΙΚΟ» με παράλληλες φοροαπαλλαγές για όσους προχωρούν σε επεμβάσεις σχετικές με το πρόγραμμα χωρίς να έχουν ενταχτεί σε αυτό. Προώθηση και άλλων παρόμοιων προγραμμάτων π.χ. το πρόγραμμα «ΑΛΛΑΖΩ ΤΗΝ ΠΟΛΗ», με απλοποίηση στη διαδικασία εφαρμογής τους.
- Προώθηση μέτρων στήριξης της οικοδομής και όχι επιβολή άλλων επιβαρυντικών φορολογικών ή πολεοδομικών μέτρων
- Ολοκλήρωση το συντομότερο του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, του Κτηματολογίου, του Δασολογίου, των Ρυθμιστικών Σχεδίων των μεγάλων ελληνικών πόλεων
- Λελογισμένες προσλήψεις στο Δημόσιο για άμεση κάλυψη κενών σε υποστελεχωμένες υπηρεσίες (π.χ. πολεοδομικά γραφεία, περιφερειακές επιβλέπουσες υπηρεσίες)

□ Βιομηχανία

- Διεύρυνση του εκσυγχρονιστικού πυρήνα της σημερινής βιομηχανίας και ανάδειξη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων και κλάδων που αξιοποιούν τη γνώση και το καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, σε τομείς που εξυπηρετούν άλλες οικονομικές δραστηριότητες π.χ. τουρισμός, πρωτογενής παραγωγή κ.λ.π.
- Εντατικότερη και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της γνώσης και της καινοτομίας, προκειμένου η ελληνική παραγωγή να απεγκλωβιστεί από τη διπλή ανταγωνιστική πίεση που δέχεται – από «φθηνούς παραγωγούς» που δραστηριοποιούνται σε χώρες φθηνού κόστους εργασίας και από ποιοτικά υπέρτερους παραγωγούς. Να υποστηριχθεί η έρευνα και η ανάπτυξη, σε σχέση με την οργάνωση, τη στελέχωση και τη χρηματοδότηση.
- Υποστήριξη των μικρών επιχειρήσεων και των παραδοσιακών κλάδων.

- Αξιοποίηση της εγχώριας βιομηχανίας, συμπεριλαμβανομένης της ναυπηγο-επισκευαστικής, ⁶ με ανάθεση εθνικών προγραμμάτων προμήθειας (όπως κάνουν οι άλλες χώρες της Ε.Ε.), με διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους σε τομείς Ευρωπαϊκής προτεραιότητας π.χ. ανεμογεννήτριες, τροχαίο υλικό κ.λ.π.
- Ενίσχυση των Αμυντικών Βιομηχανιών της χώρας και άμεση ενεργοποίηση των εκκρεμούντων Αντισταθμιστικών Ωφελημάτων της Αμυντικής Βιομηχανίας πριν από την επερχόμενη ενσωμάτωση της Κοινοτικής Οδηγίας 2009/81/ΕΚ.
- Απόδοση αυξημένης βαρύτητας στα ζητήματα προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας των ανθρώπων από τις βιομηχανικές δραστηριότητες, με τη διεξαγωγή τακτικών συστηματικών ελέγχων για την εφαρμογή των σχετικών κανονισμών και οδηγιών.
- Εφαρμογή προτύπων και προδιαγραφών σε όλα τα στάδια των παραγωγικών δραστηριοτήτων.

□ **Τεχνολογική ετοιμότητα και καινοτομία – Πληροφορική**

- Τήρηση των προτύπων, των προδιαγραφών και των «κανόνων της τέχνης και της επιστήμης» σε όλους τους τομείς παραγωγικής δραστηριότητας και υπηρεσιών.
- Στελέχωση των δημοσίων ελεγκτικών υπηρεσιών και εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων από τους ιδιωτικούς ελεγκτικούς φορείς.
- Κίνητρα για τη στελέχωση των επιχειρήσεων με επιστημονικό προσωπικό.
- Η αναγνωρισμένη⁷ επάρκεια του επιστημονικού προσωπικού στον τομέα της Πληροφορικής αποτελεί κύριο ανταγωνιστικό μας πλεονέκτημα και θα πρέπει να αξιοποιηθεί σε όλους τους τομείς. Απαιτείται ολοκληρωμένο σχέδιο που θα καθορίσει τις προτεραιότητες της Χώρας (συμπεριλαμβανομένων των πόρων μέσω του ΕΣΠΑ) με βάση τις πραγματικές ανάγκες και τις δυνατότητες της Χώρας. Το θεσμικό πλαίσιο των έργων πληροφορικής αποτελεί εθνική υπόθεση και πρέπει να καθοριστεί άμεσα ⁸.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η έλλειψη στοιχειώδους σχεδίου ανάπτυξης της Πληροφορικής στον τουριστικό τομέα που αποτελεί κινητήρια δύναμη της Ελληνικής οικονομίας και ο δείκτης ανταγωνιστικότητάς του ως προς την Πληροφορική βρίσκεται σε τραγικά επίπεδα ⁹.

⁶ Την Τρίτη 10.11.2009 το ΤΕΕ διοργάνωσε στρογγυλό τραπέζι για τις δυνατότητες και προοπτικές της Ναυπηγικής Βιομηχανίας της χώρας. Οι προτάσεις που διαμορφώθηκαν για τα μέτρα στήριξης και ενίσχυσης του κλάδου είναι συνοπτικά οι εξής:

- Τα ναυπηγεία σε όλη την Ευρώπη και φυσικά και στην Ελλάδα αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα βιωσιμότητας. Διαθέτουν όμως επιστημονικό, εργατοτεχνικό και έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό, ώστε να μπορούν και πρέπει να αποτελούν κυψέλη τεχνογνωσίας.
- Πολλές μελέτες σε όλο τον κόσμο δείχνουν ότι για να επιβιώσουν τα ναυπηγεία πρέπει να στραφούν σε «πράσινες» κατασκευές.
- Υπάρχει η δυνατότητα παράλληλης ανάπτυξης και εναλλακτικών μορφών τεχνολογιών, στα Ναυπηγεία, στηρίζοντας μια ανάπτυξη με περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, την υλοποίηση στις μεταφορές του «θαλάσσιου ισοδύναμου», τους στόχους για τις ΑΠΕ κλπ και δίνοντας έτσι νέα αναπτυξιακή δυναμική στην χώρα.
- Υπάρχει η δυνατότητα να διασφαλιστεί η κατασκευή οικολογικών συστημάτων (π.χ. συστήματα παραγωγής νερού ή ηλεκτρικής ενέργειας) στην Ελλάδα με σημαντικά οικονομικά αποτελέσματα (δουλειές στα ναυπηγεία και σε άλλους κλάδους, αντιμετώπιση ανεργίας, ασφαλιστικές εισφορές, μείωση ανάγκης επιδομάτων ανεργίας κλπ) και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από τους τομείς χρηματοδότησης του ΕΣΠΑ.

⁷ Benchmarking IT industry competitiveness 2009

⁸ Στο ΤΕΕ έχει πρόσφατα ιδρυθεί Τμήμα Πληροφορικής και Επικοινωνιών (e-TEE), το οποίο σήμερα αριθμεί περίπου 15.000 μέλη (μηχανικοί και επιστήμονες ΤΠΕ)

⁹ The Travel and Tourism Competitiveness Report 2008 (World Economic Forum)

□ Πρόσβαση στη χρηματοδότηση, προστασία της εργασίας και του εισοδήματος

- Διασφάλιση της απρόσκοπτης πρόσβασης των επιχειρήσεων του κατασκευαστικού κλάδου στη χρηματοδότηση, ειδικά εκείνων οι οποίες έχουν μεγάλα συμβόλαια με το δημόσιο
- Ένταξη του συνόλου του κλάδου των μηχανικών σε όλα τα χρηματοδοτικά προγράμματα του ΕΣΠΑ και τα άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, με επέκταση στην πενταετία των κριτηρίων βιωσιμότητας και με βασικό κριτήριο επιλεξιμότητας για τις επιχειρήσεις τη δημιουργία μόνιμων θέσεων απασχόλησης μηχανικών και επιστημόνων.
- Παράταση του προγράμματος για την ενίσχυση επιστημόνων – ελεύθερων επαγγελματιών από το ΕΣΠΑ μέχρι και το τέλος του 2012 καθώς και αύξηση του ορίου επιχορήγησης για τους Μηχανικούς
- Ουσιαστική ενεργοποίηση των προγραμμάτων του ΤΕΜΠΜΕ για τον τεχνικό κόσμο:
  - α.** Ως θετικό λογιστικό αποτέλεσμα να θεωρείται το καθαρό δηλούμενο φορολογητέο ποσό κερδών του μηχανικού, χωρίς άλλες προϋποθέσεις, λόγω του τεκμαρτού προσδιορισμού κερδών που ισχύει.
  - β.** Να λαμβάνεται υπόψη η γενικότερη δραστηριότητα όπως η συμμετοχή σε κοινοπραξίες, εταιρείες κλπ και σε μεγαλύτερο βάθος χρόνου
  - γ.** Να θεσπιστούν κριτήρια βιωσιμότητας και όχι μόνο το κριτήριο της κερδοφορίας
  - δ.** Να αυξηθεί το ποσό των ενισχύσεων, επειδή οι αιτήσεις είναι πολλαπλάσιες από αυτές που αρχικά προβλέφθηκαν
- Θεσμοθέτηση μηχανισμών για την άμεση εξόφληση των οφειλών του δημοσίου, των ΟΤΑ και των Οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα προς τους μελετητές και κατασκευαστές.
- Ενίσχυση και στήριξη της απασχόλησης, με επιδότηση θέσεων εργασίας σε γραφεία μελετών, κατασκευαστικές εταιρείες και ΟΤΑ.
- Ένταξη στα Προγράμματα ανεργίας του ΟΑΕΔ των άνεργων Μηχανικών.
- Έλεγχος της αγοράς εργασίας ώστε να καταργηθούν οι συμβάσεις έργου που υποκρύπτουν εξαρτημένη εργασία.

□ Φορολογία Μηχανικών και Τεχνικών Επιχειρήσεων

- **Επαναφορά** προηγούμενου τρόπου φορολόγησης (τεκμαρτός) των Εργοληπτικών επιχειρήσεων.
- **Διατήρηση** του τεκμαρτού τρόπου φορολόγησης των μηχανικών ελεύθερων επαγγελματιών

III. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Για την υλοποίηση των παραπάνω παρεμβάσεων και μέτρων θεωρούμε ότι πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Οι τράπεζες να δεσμευτούν ότι θα ενισχύσουν τη ρευστότητα της αγοράς, με στήριξη των επιχειρήσεων και όχι των αποθεματικών τους,
- Το υψηλό δημόσιο χρέος επιβάλει την αξιολόγηση των επενδύσεων προκειμένου αυτές να παράγουν θετικά κοινωνικά ή οικονομικά αποτελέσματα που θα αντισταθμίζουν το υψηλότερο κόστος δανεισμού.
- Η ανάγκη επίσπευσης των διαδικασιών δεν πρέπει να οδηγήσει σε μείωση ή αδρανοποίηση της περιβαλλοντικής προστασίας,

- Τα φορολογικά ή άλλα κίνητρα, πρέπει να είναι αυστηρά στοχευμένα και χρονικά οριοθετημένα.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για εξειδίκευση των παραπάνω, ελπίζοντας σε μια αμοιβαία αποδοτική συνεργασία.

Με εκτίμηση
Ο Πρόεδρος

Γιάννης Αλαβάνος